

Nový európsky Bauhaus

Európska komisia vyhlásila v januári 2021 novú iniciatívu, ktorá má prispieť k naplneniu Európskej zelenej dohody. Táto akcia dostala pomenovanie New Bauhaus (Nový Bauhaus). Hlavným motívom EÚ je dosiahnuť pozíciu svetového lídra v oblasti obehového hospodárstva. Charakteristickým pre pôvodný nemecký Bauhaus (ako umeleckej školy založenej pred vyše storočím vo Weimare) bolo výrazné spojenie umenia, remesla a technológií a ich aplikácia v každodennej praxi. Nový európsky Bauhaus kladie mimoriadny dôraz na kreativitu a jej význam alebo úlohu tvorivého postoja pri navrhovaní udržateľnej a inkluzívnej produkcie.

Fakulta umení TUKE sa iniciatívne a aktívne zapojila do týchto aktivít v máji 2021 v snahe podporiť užšiu spoluprácu nielen medzi vysokými školami na Slovensku, ale aj ďalšími partnermi v rámci tejto medzinárodnej iniciatívy. Výsledkom fázy spoločného koncipovania, na ktorej Fakulta umení momentálne participuje, bude podporný rámec založený na programoch EÚ, vrátane výzvy na predkladanie návrhov na pilotné projekty v jednotlivých členských štátoch únie.

Nový európsky Bauhaus má ambíciu zasiahnuť takmer každý sektor ekonomiky v krajine, a to na báze konkretizovaných tvorivých činností. Iniciatíva je realizovaná v troch fázach – spoločná koncepcia, realizácia a rozširovanie, pričom v súčasnosti prebieha prvá z nich. Prostredníctvom digitálnej platformy môžu rozličné subjekty navrhovať idey a projekty, ktoré sú kompatibilné s výzvou. Jednotlivé fázy sa budú čiastočne prekrývať, keďže aktéri výzvy sa s najväčšou pravdepodobnosťou stanú aj partnermi pri realizácii a rozširovaní iniciatívy. Ambíciou TUKE je aktívna účasť na týchto procesoch a tiež podieľanie sa na daných projektových výzvach. Druhá fáza (september 2021) počíta s vytvorením a implementáciou pilotných projektov, ktoré budú podporované osobitnými výzvami na predkladanie návrhov. EÚ ich chce dôsledne sledovať v zmysle pojmu „komunita praxe“ – s cieľom podieľať sa o skúsenosti získané z týchto prvotných experimentov. V tretej fáze (január 2023) sa pozornosť zameria na posilňovanie vzniknutých konceptov a oslovovanie širšieho, nielen európskeho publika. Pôjde o vytváranie sietí a systematickú výmenu poznatkov medzi účastníkmi a odborníkmi z praxe. Fakulta umení TUKE sa tak môže podieľať na určovaní najlepších metód, riešení a prototypov a ich sprístupnení pre mestá a lokality. Podľa EÚ bude dôležité udržiavanie otvoreného dialógu a sieťovanie, ako napr. kooperácia medzi akademickou obcou, podnikmi a komunitami. Výsledkom týchto procesov má byť posilnenie inštitucionálnych kapacít v európskych mestách.

Môžeme povedať, že Nový európsky Bauhaus je interdisciplinárnou výzvou. Ide o platformu, ktorá má svoju jasnú metú – preferuje spojenie vedy a technológií so svetom kultúry a umenia. Chce ponúknuť tvorivé možnosti koexistencie v budúcnosti, k čomu je však potrebná adekvátna vzdelanostná báza. Tým vzniká zaujímavý priestor aj na prehodnotenie postavenia každej akademickej inštitúcie v lokálnom či globálnom kontexte. Nový európsky Bauhaus generuje nové ekologické a digitálne výzvy, podnecuje transformáciu a prispieva k hľadaniu inovatívnych metód. Je evidentné, že prostredníctvom kreatívneho sieťovania je možné ponúknuť riešenia zložitých spoločenských problémov, nevynímajúc horúce environmentálne témy. Totiž na realizáciu Európskej zelenej dohody vieme nazerať aj pomocou 3 kľúčových oblastí, ktoré New Bauhaus definuje: tvorivý koncept, udržateľnosť a inklúzia.

Viac informácií: https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sk

Mgr. art. Ing. Richard Kitta, ArtD.